

NASCHRIFT OP HET OPSTEL: "LAGERE ZWAMMEN EN INFECTIEZIEKTEN".

In het *Maandblad voor Natuurwetenschappen*, jaargang VIII, N°. 7, deelt de hoogleeraar C. A. J. A. OUDEMANS een paar opmerkingen van botanischen aard mede, betreffende mijn opstel: *Lagere zwammen en infectieziekten*, die ik niet met stilzwijgen in het *Album* mag voorbijgaan. De heer OUDEMANS zond mij daarvan een overdruk, waarvoor ik hem hier dank zeg.

Bladz. 187. Men leze hier in regel 13 en 12 v. o., in plaats van: "die der stuifzwammen (*Coniomycetes*), door NÄGELI ook enz." het volgende: "die der gistzwammen (*Saccharomycetes*), door NÄGELI ook enz." Voor "stuifzwammen", 't geen "stofzwammen" had moeten zijn, leze men overal "gistzwammen" of "spruitzwammen".

Bladz. 188. De reden, waarom deze door den heer OUDEMANS afgekeurde figuur geplaatst is, is deze, dat zij beschikbaar was, daar de uitgever van het *Album* ook die is van *Eigen Haard*. Ware zij niet beschikbaar geweest, dan zoude ik waarschijnlijk geheel geene figuur hebben opgenomen, omdat ik volstrekt niet van plan was, over de diagnose der splijtzwammen te spreken. Die figuur vindende in een niet lang geleden verschenen referaat van eene alleszins bevoegde hand over NÄGELI's arbeid, had ik geen reden de getrouwheid er van te betwijfelen en haar daarom opzettelijk met de beschrijving van NÄGELI te vergelijken. — Overigens meen ik nu aan de lezers van het *Album* de figuren van NÄGELI zelven niet te mogen onthouden. Zij vinden deze op de volgende bladzijde.

Bladz. 190, onderaan. Ik had, zegt de heer OUDEMANS, niet van *Puccinia*, maar van *Uredo* of van den uredotoestand eener *Puccinia* moeten spreken. Maar toen ik, op bladz. 188, den lezer korthedshalve naar een opstel over *Schimmels op graangewassen* in datzelfde tijdschrift over 1877 verwezen had, lag het vrij wel voor de hand dat ik —

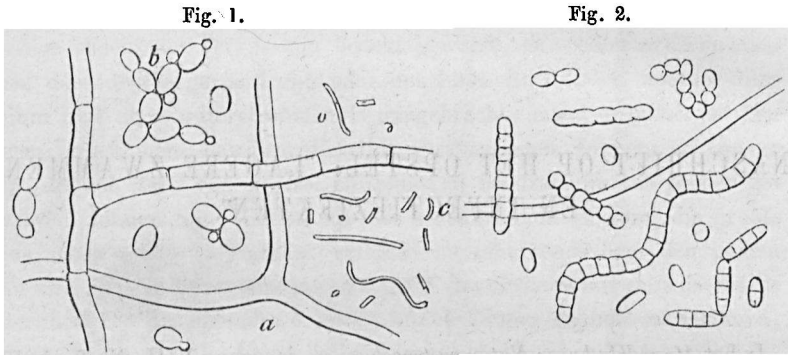

Fig. 1. *a* Schimmeldraden. *b* Gist- of spruitzwammen. *c* Splijtzwammen.
 Fig. 2. Veel meer vergroote splijtzwammen.

evenals dáár, op bladz. 221 en 222, ook geschiedt, hoewel later *uredo* voorkomt — de roest op graangewassen *Puccinia* noemde.

Roestelia komt, zegt de heer OUDEMANS, niet alleen in noordelijk Zwitserland voor, maar overal in Europa, waar de Peer slechts groeien wil. Ik heb het tegenovergestelde ook niet beweerd. NÄGELI zegt overigens: *In der nördlichen Schweiz wurde in letzter Zeit die Aufmerksamkeit auf eine Krankheit der Birnbäume gelenkt, welche zuerst unfruchtbar werden und zuletzt ganz zu Grunde gehen. Diese kranken Obstbäume sind von einem Pilz (Gitterrost, Roestelia) befallen u. s. w.* Uit deze zinsnede kan, dunkt mij, niet anders worden opgemaakt, dan dat op de ziekte der pereboomen door *Roestelia* 't eerst of vooral opmerkzaam is gemaakt in noordelijk Zwitserland, en gevolgelijk, dat zij daar tot dusver alleen of bij uitstek als zoodanig, nl. als door *Roestelia* verwekt, met kennis van zaken is waargenomen. Is dat niet zoo, dan ligt de schuld bij NÄGELI, niet bij mij.

D. LUBACH.